

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 12.03.2016
Sayı: 666

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Şerafettin Turpcu
Zonguldak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	02 Mart 2016		E.No: 2/833	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
		K.D.	M.	M.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Şubat 2016
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
12 Şubat 2016
No : 27069

GEREKÇE:

Tartışmasız dünyanın en zor mesleğine sahip olan, çok zor koşullarda alnının teriyle çalışan maden emekçilerinin ekmek mücadeleleri her gün, yerin yüzlerce metre altında devam etmektedir.

Zonguldak'ın ve ülkemizin kömür madenciliği geçmişinde ne yazık ki büyük maden kazaları vardır. Bu kazalarda hayatını kaybeden maden emekçilerimizin aileleri kendilerine devletin sahip çıkmasını beklemektedir.

Bu ailelerimiz seslerini duyurmak için dernekleşmiş, taleplerini ve önerilerini dile getirmiş, haklarını alabilmek için 2014 yılında çıkarılan torba yasa öncesi çabalamış ancak başarılı olamamışlardır.

2014 yılında Soma'da yaşanan facia nedeniyle 301 emekçimizi kaybetmiş, sonra maden şehitlerimizin ailelerimize tanınan hakların Zonguldak'taki ve Türkiye'nin diğer illerindeki madenci ailelerine tanınmaması, eşitsizlik doğurmuştur. Bu eşitsizlik mağduriyet yaratmıştır.

Oysa bu madencilerimiz de Soma ve Ermenek'te hayatını kaybeden emekçilerimiz gibi ülkemizin refahı ve kalkınması için mücadele ederken hayatlarını kaybetmişlerdir. Soma ve Ermenek çok büyük facialardır; tıpkı daha önce yaşanan facialar gibi. Taş kömürünün başkenti Zonguldak'ta en ağır bilançolu facialara baktığımızda 1983 senesinde Armutçuk'ta 103, 1992 senesinde Kozlu'da 263 maden şehidi vermiştir. Zonguldak'ta ve ülkemizin diğer yerlerinde gerçekleşmiş kazalarda hayatını kaybetmiş maden emekçilerimizin yakınlarına sahip çıkmak, sosyal devletin de bir gereğidir.

2014 yılında çıkarılan yasa, olaylara has düzenleme yaptığı, belirli bir zaman ve olayın gerçekleştiği yer ile ilgili sınırlama yaptığı için mağduriyet neden olmuştur. Aynı veya benzer nedenlerle hayatını kaybetmiş emekçilerimizin arasında il ve zaman gözeterek ayırım yapmak Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olmakla birlikte, vicdanların da kabul edebileceği bir durum değildir.

Madencilerin çalışma şartları genellikle bir facia yaşandığında, kazalar, ölümler olduğunda gündeme gelmekte, konuşulmakta ve unutulmaktadır. Her kazanın ardından geride acılı eşler, yetim çocuklar, gözü yaşlı anne-babalar kalmaktadır. Yaşanan facialar nedeniyle hayatını kaybeden maden emekçilerimizin geride bıraktığı ailelerinin ve yakınlarının yaşadığı sorunlar dikkate almak gerekmektedir. Maden kazası olduğunda herkesin yanında olduğu maden emekçilerin aileleri, emekçi toprağa verildikten sonra kaderine terk edilmektedir. Hayatını kaybetmiş birçok maden emekçimizin ailelerinin çok zor durumda olduğu bilinmektedir. Yüce Meclisimizin bu duruma kayıtsız kalması düşünülemez. Bu nedenle vakit kaybetmeden gerekli tedbir ve önlemler alınarak mağduriyetin giderilmesi sağlanmalıdır.

Edindiğimiz veriler, tüm ülke genelinde 700 civarı maden şehidi yakının yukarıda sözü edilen haklardan yararlanacağını ortaya koymaktadır. Ülkemiz bunu kolaylıkla sağlayacak durumdadır. Ortaya çıkan haksızlığın gidererek, yasa kapsamı dışında kalan maden şehitlerinin yakınlarının bir önceki yasadaki kaynaklanan mağduriyetinin giderilmesi ve ülke genelinde tüm maden şehitlerinin yakınlarının aynı yasa kapsamına alınması sağlanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ:

MADDE 1- Maden kazalarında hayatını kaybeden sigortalıların geride kalan yakınlarına kamu eliyle sahip çıkılmasının geçici-istisnai bir durum olmaktan çıkarılması amacıyla, bu geçici madde yürürlükten kaldırılmakta ve kapsamı genişletilmiş biçimde Ek 12 madde olarak yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun yürürlükte olan ve birinci madde ile yürürlükten kaldırılması öngörülen geçici 59. Maddesinin, kapsamı söz konusu Ek 12 madde ile daha da genişletilmektedir. Öncelikle, geride kalan maden şehitlerinin yakınlarına devletin sahip çıkmasına ilişkin zaman sınırlaması kaldırılmakta ve bu geçici uygulama sürekli hale getirilmektedir. Ayrıca, hayatını kaybeden madencilerimizin reşit olmayan çocuklarının hakları da güvenceye alınmaktadır. Son olarak, bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce gerçekleşmiş olan bütün maden kazalarında hayatlarını kaybeden maden şehitlerimizin yakınlarının da bu haklardan yararlanması kanuni güvenceye kavuşturulmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 59 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 12- Maden ocaklarının yeraltı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.”

Ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz.

Birinci fıkrada belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve reşit olan çocuklarından birisi, eğer eşi yoksa çocuklarından ikisi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır. Ölen sigortalının reşit olmayan çocuklarının bu hakkı reşit olmalarını takip eden 10 yıl boyunca saklıdır. Ölen sigortalının eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce maden ocaklarının yeraltı işletmelerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalılar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Hak sahiplerinin Kurum İl Müdürlüklerine yazılı başvurularını izleyen 90 gün içinde başvuruları sonuçlandırılır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

